

Werken met kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong (0-4 jaar) (K1510)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Signaleren en begeleiden van het kind met een ontwikkelingsvoorsprong	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert werkzaamheden uit die uitvoerend van aard zijn, maar waarbij voortdurend alertheid en het inschatten van de situatie vereist zijn. Een complicerende factor is de grote diversiteit tussen de kinderen waarop de beginnend beroepsbeoefenaar moet inspelen. Ook binnen de groep van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong is de diversiteit aan signalen een complicerende factor. Het signaleren en begeleiden van een kind met een ontwikkelingsvoorsprong vereist daarom specialistische kennis en vaardigheden. Een afbreukrisico kan zijn het niet of niet tijdig signaleren van een ontwikkelingsvoorsprong door de beginnend beroepsbeoefenaar, waardoor het kind met een ontwikkelingsvoorsprong geen passende begeleiding krijgt in diens ontwikkeling.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor het zelfstandig uitvoeren van de taken op het gebied van signaleren en begeleiden van een kind met een ontwikkelingsvoorsprong. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in een team onder regie en (eind)verantwoordelijkheid van een leidinggevende. Bij ingewikkelde vraagstukken of situaties kan die terugvallen op het team, de leidinggevende of betrokken experts.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinerator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Signaleren en begeleiden van het kind met een ontwikkelingsvoorsprong	De student leert signalen van een ontwikkelingsvoorsprong te herkennen en een passend begeleidingsplan op te stellen en te communiceren aan ouders en collega's	- Bestudeer de kenmerken van een ontwikkelingsvoorsprong - Observeer het kind in verschillende situaties - Documenteer signalen en gedragingen - Analyseer de verzamelde gegevens - Stel een begeleidingsbehoefte vast - Ontwikkel een passend ontwikkelplan - Bespreek het plan met collega's en ouders - Pas het plan toe in de praktijk - Evalueer de voortgang en pas indien nodig aan - Reflecteer op eigen handelen en leerpunten - Documenteer de voortgang en acties - Schrijf een overdracht voor een andere instantie - Communiceer effectief met ouders en collega's - Gebruik passende gesprekstechnieken - Reflecteer op de communicatie en aanpak	- Duidelijke observaties en documentatie - Een concreet en passend ontwikkelplan - Effectieve communicatie met ouders en collega's - Reflectie op eigen handelen en verbeterpunten - Correcte overdracht voor een andere instantie

		- Verwerk feedback en verbeterpunten in de begeleiding	
--	--	--	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Signaleren en begeleiden van het kind met een ontwikkelingsvoorsprong	De student leert signalen van een ontwikkelingsvoorsprong te herkennen en passend te begeleiden, inclusief het opstellen van een ontwikkelplan en communicatie met ouders en collega's.	- Observeer het kind in verschillende situaties - Noteer opvallende gedragingen en kenmerken - Analyseer de signalen in relatie tot ontwikkelingsvoorsprong - Bepaal de begeleidingsbehoefte van het kind - Stel een passend ontwikkelplan op - Kies en bied geschikte spel- en ontwikkelingsmaterialen aan - Reflecteer op eigen handelen en aanpak - Geef tips en uitleg aan ouders en collega's - Schrijf een overdracht voor de volgende instantie - Documenteer alle bevindingen en acties - Bespreek de bevindingen met betrokkenen - Pas de begeleiding aan op basis van evaluatie - Onderhoud contact met ouders en externe deskundigen - Verwerk feedback in het begeleidingsproces - Evalueer het proces en de resultaten	- Minimaal drie observaties met beschrijving - Een concreet ontwikkelplan met doelen en activiteiten - Verslagen van minimaal twee gesprekken - Documentatie van gebruikte materialen - Reflectie op eigen begeleiding - Aantoonbare communicatie met ouders en collega's

		- Rapporteer de voortgang en aanbevelingen	
--	--	---	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Signaleren en begeleiden van het kind met een ontwikkelingsvoorsprong	De student leert kenmerken van een ontwikkelingsvoorsprong te herkennen en passend te begeleiden, inclusief communicatie met ouders en collega's, door het opstellen van een ontwikkelplan en het toepassen van gesprekstechnieken.	- Bestudeer de kenmerken van een ontwikkelingsvoorsprong - Observeer het kind en noteer signalen - Analyseer de observaties en bepaal begeleidingsbehoefte - Stel een ontwikkelplan op voor het kind - Kies geschikte spel- en ontwikkelingsmaterialen - Pas sensitief responsief reageren toe - Communiceer met ouders over de signalen en begeleiding - Documenteer de bevindingen en acties - Schrijf een overdracht voor de volgende instantie - Reflecteer op eigen handelen en verbeterpunten - Pas gesprekstechnieken toe tijdens oudergesprekken - Evalueer de begeleiding en pas indien nodig aan - Onderhoud contact met relevante instanties - Verwerk feedback en verbeter je aanpak - Documenteer alle stappen en	- Minimaal drie observaties van het kind - Een compleet ontwikkelplan met doelen en acties - Aantoonbare communicatie met ouders en collega's - Reflectie op eigen begeleiding en communicatie - Correcte en volledige overdrachtstekst - Gebruik van passende gesprekstechnieken

		communicatie - Evalueer het proces en leerpunten	
--	--	---	--

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl